

Optical fiber and 10 Gigabite Ethernet

فیبر نوری و شبکه اترنت ۱۰ گیگا بیتی
Ethernet، (شبکه ارتباطاتی اداری (Office) که در
سال ۱۹۷۹ توسط کمپانی زیراکس (Xerox Coporation)
شکل گرفته است (دایره المعارف بریتانیکا)

Introduction

مقدمه

با ایجاد شبکه های ارتباطاتی اینترنت ۱۰ گیگابایتی، طراحان شبکه به دلیل وجود محدودیت های فیزیکی مربوط به فیبرهای نوری با مسایل و مشکلات جدیدی روبرو شدند. به سبب افزایش نرخ تبادل اطلاعات (data) آثار و نتایجی مربوط به طبیعت فیزیکی فیبرهای نوری از قبیل ایسپرسیون (تفرق) شامل اینتر مدال، تفرق کروماتیک یا پلاریزاسیون، مشکلاتی را بر سر راه طراحان بوجود آورده و این مسایل به عنوان یکی از شاخص های قابل توجه در خطوط ارتباطی شبکه های نسبتاً دور ۱۰ گیگابایتی به هنگام طراحی مدارهای الکترونیکی در نظر گرفته می شوند. در این مقاله در ابتدا به شرح دنیای فیبرهای نوری پرداخته سپس به عنوان نمونه طرح یکی از شبکه های ۱۰ گیگا بایتی را مورد بررسی قرار خواهیم داد.

Fiber 101

فیبر (۱۰)

بطور کلی فیبرهای نوری به دو دسته کلی تقسیم می شوند.

فیبرهای مالتی مد و فیبرهای تک مد Single mode [فیبرهای ساده و مرکب] لازم به ذکر است که هر دو نوع فیبر بطور گسترده در شبکه های ارتباطاتی و

خطوط ارسال دیتا کاربرد دارند و به نحو گسترده ای از آنها استفاده شده است. این دو نوع فیبر نوری از دهه ۷۰ میلادی بازار تجاری فیبرهای نوری را قبضه کرده اند. اصولاً وجه تمایز این فیبرها و به عبارتی علت نامگذاری این خطوط بر اساس تعداد مدهای قابل گذر و موجود در هسته این فیبرها شکل گرفته است. درحقیقت مد Mode عبارتست از مسیری که موج نوری از طریق آن (از درون فیبر) گذرمی کند. یک فیبر نوری مالتی مد امکان گذر و جابجایی چندین دسته نوری را بطور همزمان فراهم می سازد در حالیکه از یک فیبر تک مد (Single) تنها یک دسته نور میتواند عبور کند. در فیبرهای مالتی مد زمان انتشار و گذر هر دسته نور (طور موج) در طور رشته فیبر با دیگری تفاوت دارد که این متولد به تفرق یا پراکنش میان مد (Intermodal) معروف می باشد به تفاوت تاخیر زمانی میان مدهای مختلف PMD (یا تاخیر مد دیفرانسیل differentiak Mode Delay گفته می شود. DMD پهنای باند یا وسعت گذردهی فیبرهای چند مدی در محدود می سازد این مقوله بسیار حائز اهمیت می باشد چرا که شاخصی پهنای باند ظرفیت گذردهی اطلاعاتی را تعیین می نماید به عبارت دیگر این شاخص حد نهایی کارآیی سیستم های

انتقال اطلاعاتی را در سرعت انتقال دیتا بر حسب بیت دون بروز خطا مشخص می سازد. دسته شعاع های نوری در امتداد هسته فیبرنوری جابجایی می شوند (شکل ۱) روکش یا پوشش در واقع لایه ای است که هسته را احاطه کرده است. این لایه به شکلی ساخته شده که مانع از خروج دسته پرتو نوری از درون هسته به خارج گردد. هنگامیکه دسته پرتو نوری درون هسته به این لایه برخورد پیدا می کند به درون هسته بازتاب می گردد. شرایط بازتاب کلی نوری (پدیده ای که مانع از خروج دسته پرتو نوری از هسته می گردد) بستگی به دو عامل یعنی زاویه تابش پرتوهای نوری و ضریب شکست لایه محافظ دارد. ضریب شکست (n) فاقد واحد (دیمانسیون) می باد و عبارتست از نسبت سرعت حرکت نور در یک محیط ویژه به سرعت حرکت همان دسته نور در خلاء جهت حبس یک دسته پرتو نوری درون هسته لازم است تا ضریب شکست لایه محافظ (n_1) از ضریب شکست هسته کوچکتر باشد.

فیبرهای نوری را بر اساس مشخصات هسته و ضریب شکست لایه محافظ دسته بندی می کنند. فیبرهای تک مد نسبت به فیبرهای چند مد دارای هسته ای به مراتب کوچکتر (لاغرتر) می باشند. با این وجود در هنگام معرفی فیبرهای تک مدی از شاخص Mode field diameter - MDF بیان کننده توزیع توان نوری در فیبر نسبت به فیبرهایی با قطر برابر می

باشد. در برخی از موارد این شاخص بیان کننده Spot Size ابعاد نقطه ای می باشد. اغلب MDF از قطر هسته بزرگتر بوده و در شرایط نرمال ما بین ۸ تا ۱۰ میکرون تغییر می یابد درحالیکه قطر هسته اغلب فیبرهای تک مد ۸ میکرون یا کمتر است.

برعکس در فیبرهای چند مد قطر هسته و لایه محافظ به عنوان شاخص های شناسایی مد نظر قرار میگیرند. به عنوان مثال فیبری با قطر هسته ۶۲/۵ میکرون ولایه محافظ (بازتاب) ۱۲۵ میکرون تحت عنوان فیبر ۶۲/۵*۱۲۵ میکرون نامگذاری میشود. انواع مرسوم فیبرهای چند مد دارای قطر هسته برابر ۵۰ یا ۶۲/۵ میکرون و قطر لایه محافظ ۱۲۵ میکرون میباشند. قطر لایه محافظ در انواع تک مد ۱۲۵ میکرون می باشد.

فیبرهای تک مد توانایی حمل یک دسته موج نوری را داشته و به همین علت پدیده تفرق درون مد نیز در آنها مشاهده نشده پس پهنای باند نیز در آنها نسبت به انواع مالتی مد وسیعتر می باشد به همین علت می توان با استفاده از انواع فیبرهای نوری تک مد حجم مشخص از اطلاعات را در مسافتی دورتر و با سرعتی بیشتر نسبت به انواع مالتی مد ارسال نمود. به همین علت در صنایع ارتباطی با ترافیک سنگین تنها از انواع تک مد استفاده می شود و در اغلب شبکه های ارتباطی

شهرهای بزرگ (ابر شهرها) و حومه آنها از این نوع فیبرها استفاده می‌شود. در خطوط ارتباطی دور دست، شبکه وسیعی از این نوع کابل‌ها در زیر خیابان‌ها، مزارع ذرت، تونل‌های تلفن و غیره نقاط مختلف کشور را به هم مربوط ساخته است.

اگرچه انواع تک مد برای پهنای باند وسیعتری می‌باشند اما در عوض انواع چند مد امکان انتقال اطلاعات با سرعت بسیار زیاد را در خواص محدود فراهم می‌سازند. از سوی دیگر قطر کوچک هسته فیبرهای تک مد سبب ایجاد مشکلاتی در کویل نمودن انرژی نوری مطلوب در فیبر می‌گردد. به علت امکان انتخاب محدوده وسیعتری از خطاهای احتمالی به هنگام کویل نمودن انواع فیبر چند مد می‌توان از فرستنده‌هایی با ضریب خطا بالاتر و در نتیجه ارزانقیمت‌تر بهره برد و در نتیجه از مولدهای نوری یا لیزری ارزانقیمت‌تری نیز استفاده نمود. با توجه به دلایل فوق می‌توان دریافت که استفاده از انواع فیبرهای چند مدی در فواصل کوتاه و شبکه‌های LAN از مزیت‌های بیشتری برخوردار می‌باشد.

Optical Fiber Standardization

استاندارد نمودن فیبرهای نوری

مجموعه‌ای از سازمان‌های داخلی و بین‌المللی مسئولیت مدیریت و بررسی فیبرهای نوری فاقد پوشش خارجی و یا انواع کابل‌های نوری را چه در

مرحله تولید و چه در شرایط کاری به عهده دارند. منشور نهایی و برگزیده ارائه شده از سوی رای سازمان ها را می توان در چند اصل مهم و اساسی خلاصه نمود. با ارائه استانداردهای مربوط به ارسال پیام ها از طریق فیبرهای نوری مانند دیسپرسیون مدال نقطه شکست طول موج و تضعیف نیرو، امکان حصول اطمینان از سوی فروشنده و خریدار از لحاظ تضمین ظرفیت ها و همچنین اطمینان از صحت عملکرد و پایداری سیستم ها فراهم خواهد آمد. در این بین تولید کنندگان و طراحان نیز می توانند با ارائه محصولات متنوع و توسعه سیستم ها، انعطاف بیشتری از خود نشان داده و بازار مصرف متنوع تری را بوجود آورند. و ضمن ثبت این استانداردها تجارت بین المللی را نیز تقویت نمایند.

به غیر از مشخصات مکانیکی و نحوه تولید کابل های نوری و مشخصات وابسته که تحت عنوان استانداردهای موجود در ارتباط با هر کابل نوری ارائه می شود شاخص هایی از قبیل پهنای باند، ضریب تضعیف سیگنال (attenuation) در مورد فیبرهای مالتی مد، ضریب تضعیف سیگنال، پراکنش کروماتیک و شکست پهنای موج در مورد فیبرهای تک مد نیز به هنگام عرضه فیبرهای نوری مورد توجه قرار می گیرند. جهت بررسی این اصطلاحات و شاخصها به ضمیمه مراجعه شود.

سیستم های استاندارد سازی در ارتباط با
فیبرهای نوری عبارتند از:

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

سازمان بین المللی استاندارد ISO این سازمان جهت استاندارد نمودن تشکیل شده و در سطح جهان بیش از ۹۰ شعبه دارد. جهت استاندارد نمودن فیبرهای نوری و اطلاعات مربوطه، سازمان IEC,ISO ضمن تشکیل کمیته فنی مشترک (Jtc)، استانداردهای لازم را ارائه کرده اند.

کمیسیون بین المللی فنی، الکتریکی IEC این سازمان در زمینه سیستم های الکترونیکی و صنایع ارتباطی فعالیت نموده و در ۵۰ کشور جهان عضو و شعبه دارد. در ارتباط با فیبرهای نوری شبکه های ارتباطی اترنت ۱۰ گیگابایتی استاندارد IEE802.3 و ISO/IEC 1787 برای فیبرهای نوری مورد استفاده در این سیستم ها ارائه شده است. همچنین جهت بررسی جزئیات دقیق مربوط به فیبرهای نوری استاندارد IEC 60713-2 ارائه گردیده است.

اتحادیه صنایع ارتباطاتی و مخابراتی TLA زیر چتر اتحادیه صنایع الکترونیک EIA فعالیت نموده و بر مسایلی چون صنایع ارتباطاتی و مخابراتی و تکنولوژی اطلاعاتی متمرکز شده است TLA در اصل به عنوان صنایع تلفن و ارتباطات غیر وابسته و غیر متعهد ایالات متحده آمریکا شروع به فعالیت خود اما بعدها به سبب گستردگی

این صنعت و مسایل فنی موجود در سطح جهانی به فعالیت پرداخت TLA به همراه سازمان ملی استاندارد ایالات متحده آمریکا TLA به ارائه استانداردهای مربوط به فیبرهای نوری و دستورالعمل های آزمون سیستم ها پرداخته است.

اتحادیه مخابرات بین المللی ITU در حقیقت در سازمان ملل متحده شکل گرفت و همانند ISO دارای اعضای مختلفی در سطح بین المللی می باشد. بیش از ۱۸۰ کشور در ITU عضویت دارند.

ITU در حقیقت در سازمان ملل متحده شکل گرفت و همانند ISO دارای اعضای مختلفی در سطح بین المللی می باشد. بیش از ۱۸۰ کشور در ITU عضویت دارند. ITU فیبرهای نوری تک مد را تحت استانداردهای C632, C633، استاندارد نموده و چه تولید کننده و چه خریداران همگی از این استانداردها پیروی می کنند.

Multimode fibers

فیبرهای مالتی مد فیبرهای مالتی مد اکثراً در فواصل نزدیک و در شبکه های ارتباطی که حداکثر ۲ کیلومتر از یکدیگر فاصله داشته باشند مورد استفاده قرار می گیرند (LAN). پس از ارائه استاندارد FDDI (اینترفیس انتقال و توزیع و توزیع دیتا در فیبرهای نوری) استفاده از فیبرهای چند مد

(مالتی مد) ۱۲۵*۶۲/۵ میکرون رواج یافت FDDI توسط ANSI در دهه ۸۰ میلادی ارائه شده و بدین ترتیب استفاده از فیبرهای مالتی مد ۶۲/۵ در شبکه های LAN دانشگاهی رایج شد.

فیبرهای مالتی مد FDDI هم اکنون در بسیاری از سیستم های ارتباطی از قبیل اترنت، ATM, token ring و همچنین استاندارد کابل سازی 586/A tIA/ALM کاربرد دارد.

در حین توسعه استاندارد FDDI انواع مختلفی از فیبرهای مالتی مد و تک مد جهت استفاده در سیستم های LAN در حداکثر فاصله ۲ کیلومتر و انتقال ارتباطات در سطح 100Mbps (۱۲۵ مگابایت) مورد توجه قرار گرفتند.

انواع مالتی مد نسبت به انواع تک مد ارجعیت داشتند چرا که در فواصل ۲ کیلومتر هزینه گیرنده های مربوط بسیار پایین تر می باشد. در آن زمان فیبرهای تجاری مورد توجه عبارت بوده اند از کابل هایی به قطر:

میکرون ۱۴۰/۱۰۰/۱۲۵/۸۵/۱۲۵/۵/۶۲/۱۲۵/۵۰

فیبرهای ۵۰/۱۲۵ میکرونی در اروپا و ژاپن مورد توجه قرار گرفته و تحت عنوان استاندارد ISO/IEC11801 (قابل های ژسزیک بر اساس سفارش مشتری) استاندارد شدند: انواع فیبرهای ۸۵/۱۲۵ نیز در سطح بین المللی در شبکه های LAN مورد توجه قرار گرفتند. انواع ۱۴۰/۱۰۰ نیز در شبکه

هاي ارتبایي و مخصوصاً کاربردهای نظامی مورد استفاده قرار گرفته است. ظرفیت حمل پیام های ارتبایي اساساً بر حسب واحد (پهنای باند محصول بر کیلومتر) (MHZ/KM) مشخص شده و اساساً بیانگر مسافتی است که در سرعت مشخص انتقال اطلاعات (مثلاً یک گیگابیت یا ۱۰ گیگابیت) بدون خطا توسط موج نوری قابل پیمایش می باشد. اساساً هر چه سرعت انتقال در یک طول موج مشخص افزایش یابد از مسافت پیموده شده بدون خطا کاسته خواهد شد.

با افزایش سرعت انتقال اطلاعات تا مرز ۶۲۲ مگابیت بر ثانیه (OC-123Stm4) می توان از LED (دیود نوری) در فیبرهای مالتی مد بهره جست. اما در سرعت های بالاتر نمی توان از LED با سرعت بیشتر از فرکانس فوق امکان پذیر نبوده و بدین جهت باید از یک منبع لیزری جهت ارسال اطلاعات بهره برد. با گسترش و توسعه شبکه های اترنت یک گیگابیتی مشخص گردید که به هنگام استفاده از منابع لیزری، پهنای باند فیبر چند مدی کاهش می یابد اما در هنگام استفاده از LED ها چنین پدیده ای بوجود نخواهد آمد. جهت تخفیف آثار این پدیده ها، به هنگام طراحی شبکه های یک و ۱۰ گیگابیتی، لازم است تا مواردی چون پهنای باند گیرنده و ویژگی های کابل مورد استفاده مورد توجه قرار گیرند.

Multimode Fibre and 10 Gigabit Ethernet

فیبرهای مالتی مد و انترنت ۱۰ گیگا بیتی شبکه اترنت ۱۰ گیگابیتی با استاندارد IEEE802.3ae شامل یک سری اینترفیس (مدار واسط) می باشد (مجموعه ای از Sها جهت ارتباطات موج کوتاه) که جهت فعالیت در طیف ارسالی ۸۵۰nm طراحی شده اند و در شبکه فیبرهای چند مد (مالتی مد) کاربرد دارند. در جدول شماره ۲ مشخصات مربوط به طول موج، پهنای باند و فاصله عملیاتی در انواع فیبرهای مورد استفاده در شبکه ۱۰ گیگا بیتی مشاهده می گردد. مسایل فنی مرتبط با استفاده از منابع لیزری در فیبرهای نوری (که قبلاً آن اشاره شد) به نحو موثری بر عملکرد فیبرهای ۱۰ گیگا بیتی موثری باشد. فیبرهای مالتی مد FDDI دارای پهنای باندی برابر با ۱۶۰ مگاهرتز بر کیلومتر در طول موج ۸۵۰ نانومتر و پهنای باندی برابر با ۵۰۰ مگا هرتز / کیلومتر در طول موج ۱۳۰۰ نانومتر می باشند. جهت کاربرد این نوع از فیبرهای مالتی مد باید، فیبرهای در جهت استفاده از شبکه ۱۰ گیگا بیتی طراحی شود که در فاصله ۳۰۰ متری کاربرد داشته باشند.

(بر اساس استاندارد کابل (250/IEC1181/, TIA/EIA-568 این سری جدید از کابل ها تحت عنوان فیبرهای مالتی مد مورد استفاده و شبکه های اترنت ۱۰

گیگا بایتي معرفي شده و با منابع ليزر در طول موج ۸۵۰nm سازگاري داشته و با قطر ۵۰/۱۲۵ داراي پهنای باند موثر ۲۰۰۰MHz/km بوده و جزئیات آنها در استاندارد TIA-492AAAC شرح داده شده است. تفاوت اصلي اين فیبرها با انواع ديگر در خواص جديد آنها بر اساس استاندارد DMD در استاندارد TIA-492AAAC و استاندارد DMD جديد (TIAFOTP-220) نهفته است. همانگونه که در جدول شماره ۲ مشاهده مي گردد اين فیبر با اينتر فيس 10GBASE/S سازگاري داشته و تا فاصله ۳۰۰ متری کاربرد دارد. بسياري از فروشندگان فعال در زمینه فیبرهاي نوري نوع اخيرا پيشنهاد مي نمايند.

دو ویژگی مهم استفاده از انواع فیبرهاي مالتی مد ۱۰ گیگابایتي را رایج ساخته است.

- ۱- استفاده وسیع از انواع سیستم های مالتی مد ۱۰ گیگابایتي در فواصل نزدیک ۳۰۰ متر یا کمتر
- ۲- هزینه پایین اینترفیس های مربوطه نسبت به سایر موارد مشابه 10Gbit-S جهت ارائه سندی بر همه گیر شدن این سیستم ها کافیت تا تنها به فیبرهاي نوري ۸۵۰nm ارزانقیمت استفاده شده در شبکه های اترنت در فواصل محدود در پورت های 1000Base-sx به ظرفیت يك گیگا بیت اشاره نمایم. سري 1000Base-sx را مي توان در مورد فیبرهاي مالتی مد و در فواصل ۵۰۰ متری نیز به ظرفیت

گیگابایت مورد استفاده قرار دارد. در بازار مصرف فیبرهای حالتی مور ۱۰ گیگابایتی نیز مورد استقبال شدید قرار گرفته است. در این موارد می توان از فیبرهای تک مد به همراه اینترفیس های 10GBASE- L یا 10GBASE و یا اینترفیس های 10GBASE-x4 که هر دو نوع یک مد و مالتی مد را پشتیبانی می کنند استفاده نمود در این مورد سیستم تک مد ۱۰C کیلومتر و سیستم مالتی مد تا ۳۰۰ متر برد خواهد داشت هم اکنون چهار نوع فیبر تک مد در بازار مصرف موجود می باشد که خلاصه ای از وضعیت آنها را در جدول شماره ۳ مشاهده می گردد. فیبرهای سری ITU-t و C652 به عنوان کابل استاندارد تک مد پیشنهاد شده و در بازار به عنوان یک استاندارد شناخته می شوند. نوع C652 هم دارای خواص نوع استاندارد تک مد (IEC- B1 , 1) بوده و هم از خصوصیات کابل استاندارد تک مد از نوع lowwater- peak (IEC typers 1.3) برخوردار می باشد استفاده از استاندارد ده گیگابیتی بر اساس انواع استاندارد تک مد B1.1 و B1.3 یا به طور کلی سری C652 استوار گردیده است. البته باید توجه داشت که انواع دیگر استاندارد های تک مد نیز در سیستم های انتقال ۱۰ گیگا بیتی بر حسب موقعیت و افزایش کارآیی سیستم کاربرد دارند.

Standard Single Mode Fibre IEC 6.793 – 2B1.1 & B1.3ITU C632

استانداردهای سیستم های فیبر نوری تک مد دارای هسته فیبري كوچك به قطر ۸-۵ میکرون از جنس کریستال ژرمانیوم تقویت شده می باشد که لایه ای از جنس شیشه خالص این هسته را در برگرفته و در واقع ساختار اصلی شبکه های ارتباطی نوری را تشکیل می دهد. در مجموع اصولاً انواع تک مد مورد نظر می باشند. ولی در نهایت باید سیستم ۱۳۱۰ نانومتری را به عنوان استاندارد مورد توجه قرار داد. با استفاده از انواع تک مد می توان اطلاعات را در سرعت های بسیار بالا ۱۰ Gbps و تا مسافت های بسیار طولانی $40\text{ m} >$ ارسال نمود. انواع low walapeak (IEC lype B1.1) دارای همان خصوصیات هر واکنش استاندارد IEC lype B1.1 بوده اما در محدوده فقط شکست آب (1383 n:m) دارای خصوصیات تضعیف انرژی سیگنال کوچکتری می باشند. اگر چه در نوع تک مد IEC type B1.1 هیچگونه اطلاعات قابل توجهی در مورد تضعیف انرژی در محدوده ۱۳۸۳ نانومتر یعنی پیک آبی ارائه نشده است اما باید گفت تضعیف انرژی در محدوده ۱۳۸۳ نانومتر بسیار شدید تر از ناحیه ۱۳۱۰ نانومتر می باشد. با کاهش مقدار ناخالص های آب در کریستال به هنگام تولید فیبرهای نوع IEC lype B1.3 می توان به محدوده فیبرهای تک مد عادی نزدیک شده و علاوه بر آن به طول موج های اضافی در ناحیه 1460، ۱۳۶۰ نانومتر نیز دست یافت. توجه

داشته باشید که استاندارد IEEE 8.2. 3ae در شبکه های اترنت ۱۰ گیگا بیتی بر اساس سیستم های فیبر تک مد نوع IEC type B1.1 و (B1.3) در کلیه شرایط وابسته پایه گذاری شده است. انواع دیگر فیبرها (مثلاً NZO3F, DSF) دارای خواص افزون بر استاندارد فوق بوده و می توانند کلیه جزئیات استانداردهای ۱۰ گیگا بیتی را پشتیبانی نمایند.

Dispersion Sh:fred Fiber (DsF) IEC 60793-2 B2/ Itu G653)

انواع فیبرهای پراکنش معکوس OSF در دهه ۸۰ میلادی به بازار مصرف معرفی شده و بخش کوچکی از فیبرهای تک مد مورد استفاده از شبکه ها را تشکیل می دهد. در واقع سری فیبرهای در پی استفاده از منابع لیزر ۱۵۵۰ نانومتری که نسبت به منابع لیزر ۱۳۱۰ نانومتری از ضریب تضعیف توان کوچکتری برخوردار می باشند طراحی و تولید گردیدند. با استفاده از فیبرهای DSF می توان موج نوری را تا مسافتهای طولانی تر بدون نگرانی از پراکنش کروماتیک یا تضعیف سیگنال نوری ارسال نمود بدون اینکه در این فواصل طولانی موج نوری تضعیف گردد. DSF در سیستم های تک مد براحتی مورد استفاده قرار می گیرد. و کلیه انتظارات را برآورده می سازد با این وجود با بوجود آمدن آمپلی فایرهای (تقویت کننده ها) نوری با طیف وسیع و سیستم های حالتی پلکس طول موج

WDM (wordanght division Mult:) پراکنش کروماتیک فیبرهای DSF از آسیب های زیاد بخشی برابر شدت و طول موج سیگنال نوری وارد می سازد. در نتیجه انواع جدیدی از فیبرهای نوری تحت عنوان فیبرهای با پراکنش معکوس فاقد پراکنش NZDSF طراحی و به بازار مصرف عرضه می گردیدند. انواع NZDSF به سرعت جایگزین انواع DSF گردیده و دیگر این نوع فیبرهای در سطح تجاری تولید نگردیدند.

DSF دو استاندارد IEEE 802.3ae پیشنهاد گردیده است.

Cut off sjilted Sigle – Mode Fibu- TEC 60793-2 B1.2/ Itu G634

انواع Cut off sjilted Sigle – Mode جهت استفاده در فواصل طولانی و امکان انتقال سیگنال های قوی تر بدون تضعیف به بازار عرضه شده اند این نوع از فیبرها اصولاً در محدوده ۱۵۵۰ نانومتر کاربرد دارند چرا که در حدود ۱۵۵۰ نانومتر ضریب شکست (نقطه شکست) موج بسیار شدید می باشند. به سبب پیچیده بودن پروسه تولید این فیبرها اصولاً هزینه تولید آنها نیز به انواع دیگر بسیار بالا می باشد و در نتیجه نسبت به انواع دیگر فیبرهای تک مد بسیار گرانتر می باشند. اصولاً از این نوع فیبرها در شرایط سخت محیطی و در انواع کابل های مورد استفاده در کف دریاها و اقیانوس

ها استفاده می‌گردد. و چنانچه امکان استفاده از سایر فیبرهای ۱۰ گیگا بیتی وجود داشته باشد استفاده از این نوع فیبرهای گرانقیمت به هیچ وجه توصیه نمی‌گردد. این نوع فیبرها در استاندارد IEE 802.3ae توصیه نگردیده اند.

None- Zero Dispersion shifted Fibre (NZrBf) IEC – 60Z13- 2 B4/ IBU
G. 655

این سری از فیبرهای نوری در طی دهه ۹۰ میلادی معرفی شده و علاوه بر خصوصیات سری DSF دارای پراکنش کروماتیک نسبتاً ثابت (در محدوده ۱۶۲۵-۱۵۳۰ نانومتر) می‌باشند یعنی محدوده ای که در بخش مالتی پلکسینگ یعنی WDM (Wavelength division multiplexing) یا تفکیک طول موجهای بیشتری آسیب به موج می‌رساند. بدون تفرق و تخریب موجی باقی می‌ماند. مهمترین مشکل در NZDSF اثری غیر خطی است که تحت عنوان Four wave mixing FWM معرفی می‌گردد. به بیان ساده تر شدت موج حاوی اطلاعاتی که همراه یکدیگر ارسال می‌گردند، موج چهارمی را نیز تولید می‌کنند. در بسیاری از سیستم های WDM (در محدوده ۱/۶ نانومتر و طول موجهای نزدیک به آن) سیگنال های نویزی را بوجود می‌آورند که از موج حامل اختلال ایجاد می‌نماید. NZDSF این اثر را تخفیف داده و امکان تبادل موج خالص در محدوده ۱۶۲۵-۱۵۳۰ نانومتر را فراهم می‌سازد و موجهای مزاحم از فواصل طولانی

سبب تخریب موج حامل نخواهند گردید. با تخفیف پراکنش کروماتیک در NZDSF می توان آثار غیر خطی دیگر Self-phase modulation (SPM) (خود مدولاسیون) و مدولاسیون متقاطع را نیز کاهش داد. NSZDF در محدوده ۱۶۲۵-۱۵۳۰ نانومتر دارای کارایی بهینه می باشد اما با استفاده از انواع خاصی لیزر و سیستم های مربوطه می توان امواج محدوده ۱۳۱۰ نانومتر را نیز توسط این خطوط منتقل نمود. در استاندارد IEEE 802.3ae به طور مختصر به NZDSF اشاره شده است.

چنین به نظر می رسد که می توان در مورد 10GBASE-E، نوع B4 از NZDSF با پراکنش نسبت را جایگزین B1.1 یا B1.3 (نوع تک مد استاندارد) نمود. همچنین می توان از نوع NZDSF با پراکنش منفی را در محدوده TP3 به کار برد.

اصولاً فیبرهای تک مد استاندارد را می توان با توجه به شرایط و بودجه در هر موردی به کار برد. البته مسئله پیچیدگی طرح نیز از موارد بسیار مهم به شمار می رود که در سرعت های بالاتر طول موج های مختلف و فواصل طولانی تر باید مورد توجه قرار گیرد.

Attention

تضعیف شدت موج

در فواصل کوتاه ارسال اطلاعات در محدوده ۱۳۱۰ نانومتر به سبب هزینه پایین و منابع لیزر ساده

و ارزانقیمت موجود بسیار مورد توجه می باشد. فاکتور های متنوع و مختلفی امکان افزایش سرعت را تحت تأثیر قرار می دهند اما به طور کلی باید توجه داشت که با افزایش سرعت نیاز به گیرنده های حساستر را طلب می نماید و جهت دریافت موج های بدون خطا لازم است که شدت و انرژی موج ارسال شده نیز افزایش یابد تا به این طریق از ایجاد خطاهای بوجود آمده جلوگیری شود. به سبب تخریب و تضعیف بالای موج در محدوده ۱۳۱۰ نانومتر (جدول ۴) در مقایسه با محدوده ۱۵۵۰ نانومتر از طول فاصله میان دو نقطه کاسته می گردد و باید فاصله میان دو ایستگاه محدودتر گردد. در فواصل طولانی تر که نیاز به گیرنده های حساس تر را بوجود می آورد می توان نورهایی در محدوده ۱۵۵۰ نانومتر را به راحتی تقویت نمود. (معمولاً با EDFA) در حالیکه امکان تقویت نور در طول موج ۱۳۱۰ نانومتر بسادگی امکانپذیر نمی باشد. در نتیجه در محدوده ۱۳۱۰ نانومتر باید تقویت سیگنال های الکتریکی صورت گیرد که در مقایسه با شیوه های تقویت نوری بسیار گرانقیمت تر می باشد.

Chromatic dispersion

پراکنش (دیپرسیون کروماتیک) امواج نوری که جهت انتقال اطلاعات دیجیتال به کار برده می شوند دارای طیف طول موج مشخص با

محدوده های خاصی می باشند (در واقع طیف بسیار باریک و خالص از موج نور وجود ندارد) از آنجائیکه امواج نوری با طول موج متفاوت با سرعتهای مختلفی انتشار می یابند اجزا و یک پالس نوری به همراه انتشار پالس پخش و متفرق می گردند. در واقع پالسهای نوری مجاز و درهم بر روی یکدیگر تداخل و همپوشانی ایجاد کرده و سیگنال به شدت منحرف و تخریب می گردد. در محدوده ۱۳۱۰ نانومتر به پدیده تضعیف (attenuation) سیگنال ارسالی بر خطوط فیبر نوری تک مد استاندارد را حتی پیش از پدیده تفرق تخریب می نماید. در نتیجه پراکنش کروماتیک در خطوط ۱۰ گیگابیتی و طول موج ۱۳۱۰ نانومتر در فیبرهای نوری تک مد مشکلی را ایجاد نمی نماید. با این وجود در محدوده ۱۵۵۰ نانومتر پراکنش کروماتیک در فیبرهای تک مد به عنوان عامل محدود کننده شناخته می شود و حداکثر برد شبکه را در خطوط اترنت ۱۰ گیگابیتی در طول ۴۰ کیلومتر محدود می سازد و البته نوع سیستم فرستنده و گیرنده نیز در این مسئله مهم می باشد. در هر صورت تحت هر شرایطی لازم است تا پالس نوری از طریق سیستم های تقویت الکتریکی یا سایر وسایل جبران پراکنش نوری ابتدا تقویت گردد و نوع فیبر DSF و ZNDSF در محدوده ۱۵۵۰ نانومتر دارای پراکنش کروماتیک بسیار محدودی می باشند و به همین علت

می توان فاصله میان تقویت کننده ها و جبران کننده های نوری را با استفاده از این سیستم ها افزایش داد.

Polarization Mode Dispersion

پراکنش موج ناشی از پدیده پلاویزاسیون یکی دیگر از آثار موثر بر شبکه های ۱۰ گیگابیتی پدیده پلاویزاسیون و تفرق ناشی از آن می باشد که در واقع بر اثر وجود برخی از تشکیلات اصلی و زیر بنایی شبکه های فیبر نوری بوجود می آید. PMD سبب تفرق و جدایی و تفکیک یک پالس نوری به دو نوع پالس فرعی می گردد. در قسمت گیرنده چنانچه این دو موج تفکیک گردد آثار مخرب بسیاری از اطلاعات ارسالی شده بوجود می آید. بسیاری از فیبرهای نوری که با سری C652 (نوع فیبر تک مد استاندارد) و C633 (فیبرهای فاقد پراکنش) سازگاری دارند جهت استفاده در شبکه های WAN با سرعت ۱۰ گیگا بیتی مناسب می باشند. اما در شبکه های قدیمی تر که نسل فیبرهای نوری پیش از دهه ۹۰ میلادی در آنها استفاده شده است با مشکلاتی در زمینه فوق مواجه می باشند. برخی از فیبرهای تولید شده در آن زمان دارای PMD در حد قبول می باشند. اما در نهایت عدم استفاده از PMD از استاندارد هایی است که باید تا حد ممکن از سوی تولید کنندگان و مصرف کنندگان رعایت شود. در

واقع ایجاد استانداردها هنگامی لزوم پیدا کرد که برخی فیبرهای تولید شده از سوی تولید کنندگان دارای شرایط بسیار بدی بوده و مشکلات بسیاری را به وجود آورده است.

اگرچه استاندارد نمودن PMD بسیاری از مشکلات را حل نمود اما در وضعیت فیبرهای تولید شده و نصب شده پیش از دهه نور تغییر بوجود نیامده و مشکلات بسیاری در شبکه های ۱۰ گیگابیتی بر اثر وجود آنها بوجود آمد. این مسئله تا حدی جدی محسوب می گردد که لازم است پیش از نصب شبکه های ۱۰ گیگابیتی حتماً شبکه از لحاظ وضعیت PMD مورد آزمایش قرار گیرد. امروزه نیز PMD به عنوان یکی از فاکتورهای بسیار مهم در توسعه شبکه های فوق سریع (۴۰ گیگابایت و بالاتر مد نظر قرار گیرد)

10 Gigabit Ethernet libre Design Consideration

مسائل قابل توجه در طراحی شبکه های اترنت مجهز به فیبر نوری با سرعت ۱۰ کیگابیت نکات کلیدی در طراحی شبکه های ۱۰ گیگابیتی عبارتند از:

توپولوژی شبکه شامل فواصل عملیاتی افت انرژی در محل اتصال فیبرها و مقدار اتصال دهنده ها (میزان انرژی شبکه)

- نوع کابل نوری (تک مد یا مالتی مد) و میزان کارایی در طول موج مشخص میزان کارایی با میزان

اتلاف انرژی و پهنای باند ال (در انواع مالتی مد) رابطه دارد.

- استاندارد از کابل های تصحیح وضعیت مد نیاز استفاده از WDM در محدوده ۱۳۱۰ نانومتر به 10GBASE-LX4 در فواصل مختلف در فیبرهای مالتی مد بر حسب نیاز به شبکه تصحیح مد نیاز می باشد.

- طراحی شبکه کابل بندی با توجه به LED و تأسیسات لیزری در شبکه اترنت که امکان استفاده از LED را در سرعت 10Mbps و 100Mbps و شبکه های لیزری 1Gbps و 10Gbps فراهم می سازد.

به هنگام طراحی شبکه های ارتباطی منفرد اولین گام شناسایی سطح انرژی شبکه می باشد این مورد که با واحد دسی بل (dB) اندازه گیری می شود در مورد هر یک از اینترفیس های 10BbE و به طور اختصاصی اندازه گیری و بیان می شود جدول اینترفیس های مربوطه در همین بخش نشان داده شده است. میزان انرژی از طریق محاسبه اختلاف موج حداقل انرژی گیرنده وصل شده به گیرنده و حداقل حساسیت گیرنده حداقل انرژی محسوب می گردد شکل (۲) حساسیت گیرنده حداقل انرژی محسوب می گردد. که جهت حفظ نسبت سطح سیگنال در نویز در شرایط مختلف مورد نیاز می باشد. سطح انرژی شبکه بیانگر مجموع تلفات انرژی حاصل از پدیده

هایی است که در فاصله ایستگاه های فرستنده و گیرنده مشاهده می گردند. میزان افزایش شبکه جهت محاسبه فاکتورهای Channd insction و جبران انرژی powe penalty مورد استفاده قرار می گیرد. شاخص Channel insction از فاکتورهای کلیدی در این زمینه محسوب شده و بیانگر وضعیت کابل ها و اتصال دهنده ها می باشد. (شکل ۳) این شاخص بیانگر افت انرژی در فاصله دو محل اتصال و در فواصل مربوطه می باشد. یک اتصال در مواقع شامل دو جزء اتصال دهنده می باشد که دو سردور رشته نوری را به یکدیگر متصل می سازند. در فیبرهای مالتی مد میزان ۱/۵ دسی بل افت در محل اتصال و در فیبرهای تک مد مقدار ۲ دسی بل افت در نظر گرفته می شود. در شبکه های اترنت ۱۰ گیگابیتی استفاده از وسایل جبران افت ضروری می باشد. این عامل جبرانی باید پدیده هایی از قبیل پراکنش ناشی از شبکه های داخلی و تخریب سیگنال نوری را پوشش دهد.

فواصل عملیاتی ارائه شده در جدول زیر با توجه به عواملی چون افت ناشی از اتصال پهنای باند کابل ها و افت ناشی از تجهیزات فرستنده و گیرنده (PMD) محدود می گردد. فواصل پیش از ۳۰ کیلومتر را شبکه های مهندسی می شود می نامند چرا که در این فواصل افت شبکه باید بسیار کمتر از حد بحرانی ارائه شده در مورد شبکه های تک

مد باشد. (جدول ۴) بنابراین در چنین شرایطی باید حتماً آزمون های صحرائی در محل کابل کشی صورت گیرد تا این مقدار بارقم ۱۱ دسی بل (جدول ۷) و افت مربوط مطابقت داشته باشد.

افت انرژی ناشی از کابل کشی و شرایط مربوط بر اساس استانداردهای

ANSI/ TIA / ELA -526- 14A/ method B and ANSI/ tIA/ EI A- 526- Z method A-1

محاسبه و کنترل

به هنگام طراحی شبکه های 10GBASE- E در فواصل بیش از ۳۰ کیلومتری (زمانی که هنوز کابل کشی انجام نشده است.) لازم است تا افت مربوط در طی روش های مرسوم محاسباتی مشخص گردد تا اطمینان حاصل شود که رقم فوق از ۱۱ دسی بل افت تجاوز پیدا نمی کند. (جدول ۷). شاخص افت کابل با افزودن مقدار افت اتصالات و افت خود کابل محاسبه و مشخص می گردد. جهت تعیین افت کابل مقدار افت را واحد کابل در میزان فاصله و طول کابل بر حسب متر محاسبه می گردد (db/ km) همانگونه که در جدول ۱۰ مشاهده می گردد.

همانگونه که در جدول ۱۰ (Scanas: 01) مشاهده می گردد افت کابل برابر با ۲۲۵ db/km می باشد پس میزان افت در شبکه ای به فاصله ۴۰ کیلومتر برابر ۹ دسی بل $(4. \text{ Km} * 0/225 = 9)$ می باشد. تصور کنید که میزان افت در محل اتصال در شبکه تک مد

برابر با ۲ دسی بل باشد که از حاصل جمع این دو شاخص میزان افت با مقدار 10GBASE-E (جدول ۷) یعنی ۱۱ دسی بل همخوانی داشته باشد و می توان شبکه - ۴ کلیومتری را طراحی نمود. همین محاسبات در حدود مسایل ۲ و ۳ نیز تکرار خواهد شد.

Condion

خاتمه و نتیجه گیری
همانند شبکه های قدیمی تر اترنت شبکه های جدید ۱۰ گیگا بیتی نیز باید توسط کارشناس طراحی گردند که از وضعیت شبکه اطلاعات کافی داشته باشد. در این شبکه های جدید عوامل مؤثری چون آثار کروماتیک و پراکنش ناشی از پلاویزاسیون ظهور کرده اند. علاوه بر این باید مشخص گردد که در شرایط خاص کدامیک از سیستم های تک مد و مالتی مد کارآیی بیشتری خواهد داشت. در این مقاله برخی از مفاهیم اصلی و پایه ای و نکات کلیدی مربوط به طراحی شبکه های اترنت ۱۰ گیگابیتی مورد بررسی قرار گرفتند.

Glassasy

واژه نامه

Attenuation

افت انرژی

عبارت است از افت انرژی نورانی ارسال شده در شبکه. این شاخص که به عنوان تابعی از میزان طول فیبر محسوب می‌گردد از نوع لگاریتمی است. تضعیف ناشی از طول موج نوری تحت تأثیر ساختار سازنده فیبر نوری و نوع کریستال آن قرار دارد.

(Ralyleigh Scattering)

Chromatic Dispersion

پراکنش کروماتیک

پراکنش کروماتیک شاخصی را بسته به زمان محسوب می‌گردد که از طی آن موج نوری ارسال شده در طول یک فیبر نوری پخش شده و به طیف‌های دیگر تقسیم می‌گردند.

پالس نوری ارسال شده از سوی فرستنده به درون فیبر نوری حاوی طول موج‌های مختلف می‌باشد به عبارت دیگر یک پالس نوری از یک طول موج خالص و تک‌رنگ تشکیل می‌گردد. پراکنش کروماتیک هنگامی تشکیل می‌گردد که طول موج‌های مختلف نوری بر اساس طبیعتشان با سرعت‌های مختلف مسیر خود را طی می‌نمایند تأخیر زمانی میان موج‌های مختلف پالس‌های سبب گسترده‌گی و پراکنش پالس نوری می‌گردد.

پراکنش کروماتیک سبب تأخیر و ایجاد خطا در سیگنال دریافتی می گردد. طول موجی که در آن میزان پراکنش به حداقل می رسد (تقریباً برابر صفر) به طول موج صفر- پراکنش موسوم بوده و با علامت l_0 نشان داده می شود. پراکس کروماتیک از مهمترین شاخص های موجود در تفکیک فیبرهای نوری تک مد Single mode محسوب می گردد. پراکنش کروماتیک با واحدهای $P8 /nm /km$ (مدت زمان انتشار پالس در پیکو ثانیه، طول موجها بر حسب نانومتر، مسافت پیموده شده بر حسب کیلومتر) یک وسیله مولد نور با طیفی گسترده مانند LED دارای پراکنش کروماتیک بزرگتری نسبت به یک منبع نوری با طیف باریک مانند یک موله لیزر می باشد. پراکندگی کروماتیک ویژه سیستم های فیبر تک مد (Single) می باشد در حالیکه پراکنش مدال "moded dispersion" ویژه سیستم های لیزری مالتی مد می باشد.

Cut off wavelanghi

طول موج شکست

در قسمت بالایی این طول موج در طیف نوری، سیگنال ها از نوع تک مد می باشند و بر عکس در قسمت پایین تر طول موج شکست سیگنال ها از مجموع مالتی مد می باشند. اصولاً طول موج شکست در یک کابل نوری به سبب وجود تنش های وارده فیبر در حین تولید کابل پائین تر از مقدار آن در یک فیبر نوری بدون پرسش و لخت می باشد. دو مورد فیبرهای نوری تک مد است ندارد بر اساس IEC و ITU طول موج شکست پایین تر از ۱۲۶۰ نانومتر می باشد. در مورد فیبرهای طراحی و تولید شده جهت کابل های تک مد، ارسال اطلاعات در طول موجهایی پایین تر از طول موج شکست به شدت محدود می گردد چرا که در آن صورت پهنای باند و فاصله پیموده شده به شدت کاهش یافته و مجموعه طول موجهای بهینه زیادی با طول موج کوچکتر بوجود می آید که برای آنها کابل های اختصاصی طراحی و تولید شده است.

Differantial Mode Delag (DMD)

تاخیر دیفرانسیل مد

تفاوت زمانی در تأخیر میان مدها، تأخیر دیفرانسیل مد نامیده می شود. تنظیم این مدها با اندازه گیری این شاخص صورت می گیرد.

Erbcum Doped Fiba Ampl.lies (EDFA)

آمپی فایر (تقویت کننده) اربیم (عنصر نادر شیمیایی) جهت تقویت امواج در فیبرهای نوری تقویت کننده ای است که سیگنال های نوری را بدون نیاز به تبدیل به سیگنال های الکتریکی تقویت می نماید. EDFA اصطلاح ساده ای است که جهت نامگذاری این سیستم به کار می رود و خود این سیستم متشکل از تکه ای از یک فیبر نوری است که بدان عنصر اربیم افزوده شده و با یک لیزر با طول موج کوتاهتر پشتیبانی می گردد. سیگنال های انرژی ارسال شده در این تکه فیبر بر اثر برخورد با اتم های اربیم تحریک شده و انرژی بیشتری جذب کرده و به سیگنال قوی تر مبدل می گردند. EDFA اصولاً تنها در طول موجهای بالاتر یعنی محدوده ۱۶۲۵-۱۵۲۵ نانومتر مؤثر می باشند.

Four wave Mixig

تداخل چهار موج عبارت است از تولید نور در طول موجی جدید به سبب تداخل میان سیگنال های ارسالی به تعداد دو یا چند طول موج تداخل دقیق و کامل این چند طول موج نیاز به تطابق دقیق فازها دارد چرا که لازم است تا طول موج های مجاور به دقت روی هم منطبق شوند.

Intes Modal Dispansion

پراکنش میان مد

مدت زمان لازم جهت انتشار نور در يك فیبر در مدهای مختلف متفاوت بوده و سبب پراکنش پالس در خروجی فیبر گشته و به این پدیده پراکنش میان مد

Intes Modal گفته می شود. در این مورد تنها در مورد فیبرهای مالتی مد کاربرد دارد.

Modal Bandwidll

پهنای باند مدال

عبارت است از بالاترین فرکانس سیگنالی که می تواند از يك فیبر نوری مالتی مد در طول معین عبور داده شود. این شاخص تحت تأثیر پراکنش مدال قرار داشته و توسط آن محدود می گردد. پهنای باند مدال تحت عنوان مگاهرتز در کلیومتر $MHz*KM$ بیان می گردد.

Mode Field Diamcles(MFD)

وسعت میدان مد

این شاخص (MFD) جهت شرح و بیان توزیع انرژی نوری در يك فیبر با قطر برابر به کار می رود در برخی از این موارد تحت عنوان Spot size ابعاد نقطه ای نامگذاری می شود.

Optical Nonlinearly

غیر خطی بودن نور

تنوع ویژگی های نوری در یک فیبر نوری به عنوان تابعی از انرژی ارسال شده شناخته می گردد. به عنوان مثال یک پالس تقویت شده نوری می تواند در پراکس کروماتیک یک فیبر نوری تغییراتی را ایجاد نماید.

Polarization Mode Dispersion (PMD)

پراکنش مد بر اثر پلاریزاسیون

تفاوت در سرعت انتشار مابین وضعیت های مختلف پلاریزاسیون پراکنش مد ناشی از پلاریزاسیون نامیده می شود. یک سیگنال نوری را می توان با دو جزء پلاریزه اوتوگونال (راست گوشه) نمایش داده هر یک از این دو موج بر اساس جریان های هندسی وابسته در طول یک فیبر با سرعت های مختلف منتشر می شود از آنجائیکه گیرنده های مورد استفاده در ارتباطات نوری قابلیت تغییر دادن وضعیت های مختلف پلاریزاسیون را ندارند و هر دو جزء تأخیر در نهایت در یکدیگر ادغام می گردند. این پدیده در فیبرهای نوری تک مد Single Mode کاربرد دارند.

Physical Media Department

IEEE 802.3ac: پیش نویس استاندارد را آماده ساخت که بر اساس آن لایه فیزیکی لازم جهت پشتیبانی از شبکه فیبر نوری تولید و آماده می گردد. خلاصه این پیش نویس در جدول A آورده شده است.

جهت دسترسی به این امکانات پیچیده و به اصطلاح دور دست ۴ نوع pmo طراحی شده است. از این دستور العمل یک pom سریال ۱۳۱۰ نانومتری جهت پشتیبانی از شبکه فیبر نوری تک مد Single Mode در فاصله ۲ و ۱۰ کیلومتر پیش بینی شده است.

همچنین یک pmo سریال ۱۵۵۰ نانومتری جهت پشتیبانی از شبکه ای در فاصله ۴۰ کیلومتر یا بیشتر در تجهیزات SMF پیش بینی گردیده است.

پشتیبانی از PMO ۴۰ کیلومتری به مفهوم امکان گسترش ۴۰ گیگا بیتی در محدوده های بین شهری و اراضی وسیع خصوصی می باشند. یک pmo ۸۵۰ نانومتری نیز جهت پشتیبانی ارائه تجهیزاتی از فاصله ۶۵ متری تولید شده است. همچنین جهت پشتیبانی از گیرنده های حالتی حد نیز از خطوط ۸۵۰ نانومتری استفاده خواهد گردید.

علاوه بر این در دستورالعمل دو حالتی پلکسر و مقسم موج در باند گسترده (Wide were Oirition) WWDMPMA (multiplaking) یکی در محدوده ۱۳۱۰ نانومتر برای فیبرهای تک مد در فاصله حداکثر ۱۰ کیلومتری و یک pmp ۱۳۱۰ نانومتری جهت

پشتیبانی از فیبرهای مالتی مد در فاصله حداکثر ۳۰۰ متری نیز مد نظر قرار گرفته است. درباره کسب اطلاعات بیشتر در ارتباط با pm0 ها به آدرس زیر مراجعه کنید.

HHp: \ \ WWW.10gee.org

Physical layes (phys)

لایه فیزیکی، PHY
دوسیستم LANPHY , WHANPHY هر دو با PMO های موسوم مطابقت و همخوانی داشته و همان مسافت ها را پشتیبانی می کنند. این phy ها را می توان با توجه به زیر لایه های رمز گذار فیزیکی متعلق به آنها (pcs) از یکدیگر تفکیک نمود. (شکل ۷).
LANPHY ۱۰ گیگا بیتی سیستمهای موسوم گیگابیت را با سرعتی در حدود ۱۰ برابر سرعتهای فعلی و با هزینه بسیار کمتر پشتیبانی می کند.
چنین به نظر می رسد که در آینده LANPHY در سیستم های مختص نوری و از تمامی شبکه های WAN بکار گرفته شود. با این وجود جهت همخوانی سیستم فوق با شبکه های فعلی WAN شبک اترنت ۱۰ گیگا بیتی WANPHY، شبکه های قدیمی (Synchronous) SoNet/ SDH (Hiezachy) Synchronow Digital , opr.cat Nework را به همراه شبکه های مخابراتی معمولی را پشتیبانی خواهد نمود.

WANPHY با LANPHY به دلیل وجود SONEN / SDH ساده تر شده در زیر لایه اینترفیسی WN (WIS)

تفاوت دارد. از آنجائیکه سرعت خط STH STM- 64 در میان درصدي از سرعت ۱۰ گیگا بایت در ثانیه قرار دارد. به راحتی می توان MAC را به شکلي طراحی نمود که با يك LANPHY در سرعت ۱۰ گیگا بیت بر ثانیه و WANPHY در سرعتي در حدود ۹/۲۹ Gbps همخواني داشته باشند. (شکل ۹). در صفحه شماره ۳ نگاه دقیقتری به WANPHY انداخته شده است.

Condwion

خاتمه و نتیجه گیری

از زمانی که شبکه جهانی اترنت شروع به کار نمود و بخشی از اقتصاد جهانی و تجارت را در حیطه خود گرفت فرصت مناسبی جهت انتخاب شبکه اترنت به عنوان گسترده ترین و علمی ترین شبکه ارتباطی در جهان حاصل آمد. بسیاری از اطلاعات منتقل شده در شبکه های فعلی دست آخر به شبکه های اترنت ختم می گردد. در حال حاضر در حیطه راه طولانی رنساس شبکه اترنت و شکوفایی آن به سر می بریم و با گسترش تجارت الکترونیکی و نیاز به شبکه های ارزانقیمت IP دریچه جدیدی به روی این تکنولوژی عظیم امروزی گسترده شده است. تولیدکنندگان سرویسهای خدماتی همواره به دنبال روشهای ساده تر، با ظرفیت بالاتر و ارزانتر می باشند تا بتوانند ارتباط میان شبکه ها را ضمن حفظ ضریب اطمینان فعلی گسترش دهند.

با ورود شبکه اترنت ۱۰ گیگابایتی، دیگر اترنت تنها به شبکه های LAN منحصر گردد. در واقع شبکه اترنت ۱۰ گیگابایتی زاییده استاندارد بسیار مطلوب و پذیرفته IEEE 802.7 دو خط اصلی دورتر و سرعت بالاتر محسوب می گردد. این استاندارد برای ارزشهای بی قید و شرط اترنت افزوده و به دلایل زیر سبب گسترش وسیع این شبکه در فواصل دور و شبکه های عظیم تر می گردد.

- هزینه ساخت و نگهداری این شبکه شامل هزینه های ساخت و نصب، مدیریت و تعمیر و نگهداری بسیار کمتر است.

- برآحتی می توان در جهت کارآیی بیشتر و مطلوب تر گام برداشت.
- امکان نصب سریع (plus and play) و همچنین پشتیبانی تولید کنندگان تجهیزات فوق فراهم آمده است.

- مدیریت ساده شبکه امکان پذیر شده است. شبکه زیربنایی و بهینه شده اترنت در حال حاضر موجود است. در حال حاضر شبکه های بزرگتر در حال تجهیز می باشند تا امکان اتصال آنها به شبکه های اترنت ۱۰ گیگابایتی فراهم آید. شبکه اترنت، سوئیچ ها، جستجوگرها و سیستم های اپتیکی مربوط به نحوی طراحی شده اند تا موارد زیر حاصل گردد.

- امکان ارتباطات ارزانقیمت به حجم چندین گیگا بایت مابین مشتری مصرف کننده و تولید کننده خدمات (POP / Point of presence) در شبکه های فعلی اترنت.

- دسترس ساده، ارزانقیمت و سریع به شبکه های نوری شبکه های گسترده فعلی

- امکان اتصال شبکه های کوچک به شبکه طولانی هدف در فواصلی در حدود ۱۰ تا ۴۰ کیلومتر.

- شبکه های نوری نوک به نوک End-ro- End با سیستم های مدیریتی فعلی.

Glossarg

واژه نامه

Acionyms

کلماتی که از به هم پیوستن حروف اول کلمات دیگر ساخته شده اند.

استاندارد IEEE جهت طراحی شبکه های اترنت ۱۰

گیگا بایتی 8023.ac

استاندارد IEEE جهت طراحی شبکه های اترنت درحد

گیگا بایت 802.3Z

COS: نوع خدمات رسانی

مالتی پلکسنینگ موج های متراکم تقسیم شده

CWDM

Gbps گیگا بیت یا میلیارد بیت در ثانیه

IP	پروتوکول اترنت
ISO	سازمان بین المللی استاندارد
LAN	شبکه ارتباطی محلی
MAC	لایه کنترل جستجو اطلاعات مربوط به Media
MAN	شبکه ارتباطی میان ابرشهرها
Mbps	میلیون بیت در ثانیه
MMF	فیبرهای مالتی مد
OC - X	سطح کاربر (حامل) نوری
Pcs	زیرلایه فیزیکی رمز گذار
PhY	تجهیزات لایه فیزیکی
PMO	وابسته به تجهیزات فیزیکی
POP	نقاط ظهور
RMON	مونیتور (تحت کنترل گرفتن) از راه دور
GOS	کیفیت خدمات
SMF	فیبرهای نوری تک مد
SNMP	پروتوکول مدیریت شبکه های ساده
SONET	سلسله مراتب دیجیتال سنکرون (همزمان)
tbps	شبکه نوری سنکرون (همزمان)
Tcp/ IP	ترابیت یا تریلیون بیت در ثانیه
Tom	پروتوکول کنترل ارسال دیتا، پروتوکول اترنت

TDM	مالتی پلکس‌نیک تقسیمات زمانی
WAN	شبکه ارتباطی گسترده
WDM	مالتی پلکس‌نیک تقسیمات موجی
WIS	زیر لایه اترنتی WAN
WWDM	حالتی پلکس‌نیک تقسیمات موجی گسترده

Glossarg (Continues)

واژه نامه (ادامه)

terms

اصطلاحات

Dence Ware Orvision Multi plaxing

حالتی پکلسینک تقسیمات موج متراکم

طول موجهای تراکمی بالا و در ادامه یکدیگر قرار گرفته و امکان ارسال کانال های بیشماري را در طول فیبر نوري فراهم آورده اند. در شرایط عادي در شبکه های WAN سیستم هایی با سرعت ۱۰۰ GHZ (یکصد گیگا هرتز) طراحی و نصب شده است. طول موج نوري مابین ۱۵۶۰-۱۵۳۰ نانومتر تغییر پیدا می کند. حداقل و حداکثر طول موج با ویژگی های بهره انتقال فیبرهای نوري و بنا به ساختمان آنها تغییر پیدا می کند.

Media Access Control

ایجاد زیر لایه رابط منطقی مشتری های MAC و ایستگاه های هم تراز را برقرار می سازد. مهمترین مسئولیت این لایه، مدیریت و ایجاد و ارتباط میان ایستگاههای هم تراز می باشد لایه MAC در پروتوکل ۱۰ گیگا بیتی از مکان آدرس ها و چهارچوب های فرمت و سرعت شبکه های عادي اترنت پیروی نموده و به صورت Full duplex عمل می آید. این قسمت شبکه را با سرعت ۱۰ گیگا بیت در

ثانیه با استفاده از کی مکانیزم تطابق سرعت در
WAN و Phy های مرسوم پشتیبانی می کند.

OC-193

سرعت Sonet با بار تقریبی ۹/۵۸۴۶۴۰ گیگا بیت در
ثانیه که در محیط های WAN کاربرد دارد.

Physical Coding Sublyan

زیرلایه رمز گذاری فیزیکی

بخشی از PHY است که مسئولیت رمزگذاری اطلاعات

حاصل از MAC را جهت انتقال از طریق لایه PHY

به عهده داشته و همچنین مسئولیت رمز بهره

برداری از اطلاعات ارسال شده از PHY را از طریق

MAC به عهده دارد.

در واقع لایه فیزیکی است که از یک بلوک

الکترونیک تشکیل شده و شامل یک physical media

PMD (physical media department) PMA. (attachment) و یک Coding

PCS (Coding Sub layes) می باشد.

PMO

بخشی از یک PHY محسوب شده و عبارتست از زیر

لایه فیزیکی media (physical media jub layen) که

مسئولیت انتقال اطلاعات را به عهده دارد. PMD

های مرسوم معمولاً شامل بخشها تقویت کننده

(آمپلی فایر) مد و لاتور، و تغییر شکل موج می

باشد. انواع مختلف PMD ها انواع مختلفی از

media را پشتیبانی می کنند.

WWDM

شیوه ای که از طریق آن می توان چندین طول موج را به نحوی موثر (یعنی نورهای مختلف رنگی) از طریق چندین سیستم مولد لیزر به درون یک فیبر مستقل فرستاده و مجدداً آنها را دریافت نمود. هر منبع لیزر را می توان به نحوئی کالیبره نمود که نوری تک رنگ با طول موج خالص را تولید نماید در نهایت این نورها از یکدیگر مجدداً جدا می گردند.)

Append: x 1

ضمیمه شماره ۱

A Brid History of ethenet

خلاصه ای از تاریخچه اترنت در سال ۱۹۷۳ محققین شرکت تحقیقاتی yerox's palloallo به کمک Darid Boggs , Robert Metcale شبکه اترنت را به عنوان شبکه ارتباطی آزمایشگاههای مختلف زیراکس معرفی نمودند. در آن زمان کامپیوترهای گرافیکی شخصی ابتدایی نیز بر اساس PARC طراحی و تولید می شدند. مبنا زمانی اترنت بر اساس سیستم ساعت Alto عمل کرده و امکان ارسال اطلاعات با سرعتی برابر ۲/۹۴mbps فراهم آمد. Met Calle این سیستم را اترنت نامید. انتخاب کلمه اترنت بیانگر ماده فیزیکی (در عهد باستان)، معتقد بودند که اتر ماده پر کننده فعالیت و موجب انتقال امواج و نور و غیره می گردد. م) یعنی ترکیب قابل می باشد که بیت های اطلاعاتی را مابین گره

های شبکه جابجا می نماید. در شکل ۱ طرح اولیه Metcalfe مشاهده گردد که سادگی طرحهای محققین PARE را به پزشکان می دهد.

Metcalfe همچنین اهمیت رشد شبکه را نیز پیش بینی نموده بود که امروزه تئوری او تحت عنوان قانون متکاف شناخته شده و بیانگر این موضوع می باشد که شبکه با گسترش تعداد کاربران به طور نهائی توسعه خواهد یافت. نه تنها وی در مورد شبکه های تکنولوژی صحیح تصور می کرده بلکه قوانین او در حال حاضر در زمینه های متضادی نیز کاربرد دارد.

از برخی دیدگاهها قوانین متکاف با قوانین مور Gordon Moor یکی از پایه گذاران شرکت اینتل در دهه ۷۰ ارائه شده اند. مطابق قوانین مور چنین پیش بینی گردیده که در هر ۱۸ ماه توان میکروپروسورها در برابر گردیده در حالی که قیمت آنها به نصف تنزل پیدا خواهد نمود. از زمان تشکیل و توسعه اترنت هر دو قانون صحیح از آب درآمده و به دلیل موقعیت توسعه شبکه و پروسورها شبکه اترنت به نحو چشمگیری گسترش یافته است.

با افزایش سرعت اترنت ابتدا در سطح ۱۰ میلیون بیت در ثانیه و سپس ۱۰۰ میلیون بیت و اخیراً یک میلیارد بیت در ثانیه (۱ گیگا بیت) با توجه به

قانون مور از قیمت و هزینه ارسال اطلاعات نیز کاسته شده است. همین شکل با افزایش تعداد کاربران درحد چند صد میلیون (بنا به قانون متکاف) شبکه نیز به نحوی چشمگیری گسترش پیدا نموده است. اترنت در واقع در شبکه های محلی (LAN) به عنوان استخوانبندی اصلی شبکه شناخته شده و با گسترش اترنت گیگا بیتی این شبکه به سطح گسترده تر معینی MAD نیز کشانده شده و وسعت یافته است.

علاوه بر این حجم ترافیک اطلاعات نیز امروزه به حدی گسترش یافته است که میزان درخواست اطلاعات شنیداری (Vice) به نسبت ۴ به ۱ افزایش پیدا کرده است. در حال حاضر بیش از ۸۰ درصد از حجم اطلاعات شبکه در زمان حاضر را دیتا تشکیل می دهد و حجم اطلاعات شنیداری تنها ۲۰ درصد می باشد. هم اکنون تکنولوژی به نحوی رشد پیدا کرده است که امکان رشد و انتقال اترنت به مرحله بعدی فراهم آمده است. زمان ایجاد و تثبیت استانداردهای لازم جهت ایجاد شبکه های بزرگ MAN با سرعت ۱۰ گیگا بایت فراهم آمده و می توان این شبکه را تا وسعت MAN نیز گسترش داد.

ما بر این اعتقاد هستیم که این حرکت سبب همسو شدن اطلاعات شنیداری (Voice) و دیتا DATA خواهد گردید. با توجه به امکان این همسویی در شبکه

هاي اترنت معمولي امکان سرمايه گذاري مطمئن در
اين زمينه فراهم است.

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

Appendix II

ضمیمه ۲

Standarde Actiries

فعالیت های انجام شده در زمینه استاندارد

انجمن مهندسين برق و الكترونيك (IEEE) به منظور توسعه استانداردها در حاليكه شاخه هاي علوم و تكنولوجي تشكيل گرديده است. اصل كليدي در حيطه پروسه هاي استاندارد. توافق ميان سرعت كندگان از ارتباط با استانداردهاي ارائه شده مي باشد. IEEE- SA (اتحاديه استاندارد) و برد تخصصي استانداردهاي وابسته از طريق ۲ كميته، پروسه استاندارد سازي را به دنبال مي كند. (شكل ۲) كميته استانداردهاي جديد (Nes com) اطمينان حاصل مي كند كه كلييه استانداردهاي ارائه دشه در حيطه IEEE قرار گرفته باشد. سپس اين استانداردها مورد تأييد كنترل ها در گروههاي كاري قرار مي گيرد تا به اين طريق ازسوي همه اعضا مورد قبول واقع گردد. همچنيني اين كميته پروژه هاي درخواست شده (PAR) و پيشنهادهاي لازم را به برد استاندارد IEEE- SA ارائه كند تا مورد تأييد آنها نيز قرار گيرد. كميته دوم يعني كمتيه بررسي و بازرنگري استانداردها (Retcom) و بررس استانداردهاي جديد و گذشته پرداخته و اطمينان حاصل مي كند كه اين پيشنهادها مورد توافق گروههاي مربوط رسيده و

پیشنهادهاي خود را به مورد استاندارد منعكس مي سازد تا مشخص گردد كه تغييرات انجام شده مورد تأييد آنها قرار دارد يا خير.

Stadard procers flow

نمودار جريان پروسه هاي استاندارد يك استاندارد جديد با پيشنهاد يك جامعه فني يا كميته مورد تأييد IEEE آغاز مي گردد. اين پيشنهاد با جلب نظر و پشنهادات گروه تحقيقاتي مورد بررسي قرار مي گيرد. مرحله بعدي با ارائه درخواست تحصيلي و تأييد شده به Nes Com آغاز مي گردد. سپس در صورت تأييد PAR يك گروه اجرايي مسئوليت اجرايي را به عهده مي گيرد. با تأييد PAR همچنين مدت زمان اجزا پروژه نيز مشخص مي گردد. اين استاندارد پيشنهادي بايد به حداكثر ظرف چهار سال به اتمام برسد.

گروه اجرايي با ايجاد همائش ها و نشست هاي متعدد نيازهاي اجرايي كار را مشخص مي نمايد. هنگاميكه عمليات ايجاد يك استاندارد جديد بسيار پيچيده و گسترده تر اين گروه عملياتي متخصصين لازم را استخدام کرده و به خدمت پروژه در مي آورد. پس از تکميل پيش نويس استاندارد گروه عملياتي آنها را تأييد نموده و سپس به گروه درخواست کننده استاندارد ارجاع شده و به تأييد آنها مي رسد به اين پروسه

Sponsorballoting متعرفه تشخیص کارفرما گفته می شود.

اعضا کمیته کارفرمایان استاندارد مربوطه را به رأی می گذارند و چنانچه حداقل باید ۷۵٪ از این طرح ها به تأیید رسیده تا مورد تأیید کمیته های بعدی قرار گیرد. پیشنهادات و نظریات این ۷۵٪ از امضا باید در سند نهایی استاندارد مربوطه نیز لحاظ شود. مورد تخصص IEEE-SA نیز باید در در نهایت پیش از ارسال و انتشار نسخه نهایی درسی استاندارد مربوطه را مطالعه و تأیید نمایند.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به منابع زیر مراجعه کنید.

IEEE

IEEE 8, 2 Ion/ Man Standard Commite

IEEE 802, 3 CSMA/ en EtHERNET

IEEE P802, 3ac 1.Gb/ S EtHERNET

T00sk Frece

Http'y: // Standards . iccc . org / resoucy/glemse . html

Appadix III

WAN pHY

ضمیمه ۳

جهت ایجاد تشکیلات ارزیانقیمت WANPHY به دستور العمل ارائه شده به طور خاصی وابستگی به شبکه های SONET/ SDH ساعت لایه ای Strutum clock و برخی

از ویژگیهای خاص شبکه SONET/ SDH را منع کرده است. WANPHY اساساً شبکه ای کم هزینه می باشد که از PMD های موسوم اترنت استفاده می نماید تا بدین ترتیب به ساختار زیر بنایی SONET دست پیدا کند و بدین طریق به سویچ EtHernet و SONET/ SDH و حالتی پلکس های تقسیم زمانی tpm متصل گردد. این ویژگی سبب گردیده تا اترنت از SONET/ SDH به عنوان لایه یکم WAN و به عنوان استخوانبندی شبکه استفاده نماید.

همچنین ضروری است یادآور شویم که اترنت همچنان به پرتوکول سنکرون ارتباطی وفادار خواهد ماند همانند سایر شبکه های اترنت شبکه اترنت ۱۰ کیلوبایتی نیز باید از لحاظ همزمانی و فرکانس پالس ساعت مابین هر کاراکتر در جریان ارسالی اطلاعات ثابت و پایدار باقی ماند اما در قسمت گیرنده و رد سویچ و کنترل کننده ها ممکن است اطلاعات از لحاظ زمانی و همزمانی بعد را تغییر داده شوند.

برخلاف پروتوکول های سنکرون شامل SONET/ SDH لازم است تا در این سیستم هر جزئی از همان سیستم زمانی اولیه پیروی نماید تا میان فرستنده ها و گیرنده ها از لحاظ زمانی اختلافی مشاهده نشده و به این ترتیب از خطاهای احتمالی جلوگیری شود.

WANPHY، تجهیزات مربوط به دیتا مانند سویچ ها و routen ها را ابتدا به SONET/ SDH مرتبط

ساختند و یا اینکه آنها را به شبکه ها فیبر نوری متصل می سازد و بدین ترتیب مانند این است که ۲، route به طور مستقیم از طریق یک رابط مستقل اترنت به یکدیگر متصل شده باشند. از آنجائیکه هیچگونه پل یا با مرزهای نگهداری کننده اطلاعات در میان آنها وجود ندارد کلیه سیستم های مدیریت ترافیک IP در شبکه ۱۰ گیگا بایتی گسترده تنها دو routes را به یکدیگر متصل خواهند ساخت.

جهت مدیریت ساده شبکه اترنت گسترده ۱۰ گیگا بیتی، WANPHY بسیاری از اطلاعات مدیریتی SONET/ SDH را تأمین کرده و امکاناتی را فراهم می سازد تا مدیر شبکه ارتباطات، WANPHY را در ضمن اینکه به SONET/ SDH مرتبط شده اند. به راحتی مشاهده نماید.

به این طریق می توان به راحتی عملیات کنترل و مدیریت کلیه قسمتهای شبکه را انجام داده و ضمن جلوگیری از خطاهای احتمالی شبکه اترنت ۱۰ گیگابیتی رابطه WAN و ایستگاههای SONET/ SDH را نیز مورد کنترل قرار داد. اطلاعات مربوط به مدیریت SONET-SDH توسط زیر لایه اینترفیس (WIS) WAN، تولید شده و چهار چوب های SONET/ SDH (Framesi) را نیز در بر می گیرد. WIS مابین 64B/ pcs و 66B PMD سریال های مرسوم در LANPHY عمل می نماید.

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com

www.kandoo.cn.com